

Poznání přírodních národů

VA ŠTĚPÁNKOVÁ

Přežijí? Stejně naléhavou otázkou nazval svoji přednášku náš listopadový lektor pan David Švejnoha z Brna. Uskutečnila se v Hustopečském Penzionu pro Klub historie a vlastivědy Hustopečska a širokou veřejnost. Týkala se především nejisté budoucí existence a zachování původního způsobu života přírodních kmenů a obyvatel tří kontinentů. Osobně sice poznal mnoho destinací z několika kontinentů, ale malá a agresivní civilizace, bezprostředně ohrožená společenství lidí s nezměnným životním stylem, zaujala autora především. Cestuje a průběžně fotografuje s manželkou Radkou, nebo rodiči, partáky na dalekých cestách naprosto spolehlivými. Na asijském kontinentu například navštívili exotickou Barmu. Po dvoudenním cestování džípem se seznámili v Chin State s animisty a jejich původním náboženstvím, dočasně neovlivněným misionáři. Spatřili kamenné kultovní stolce pro obětiny ze stád tamního skotu - gajalů a množství lebek různých zvířat, kultovní vystavených. Pro tyto kmeny jsou příznačné výrazně tetované obličejové ženy, prováděné původním, velice bolestivým způsobem pomocí bambusu a třísek dřeva. Tetování mělo zabránit únosům žen nepřátelskými kmeny a bylo vlastně poznávacím znamením.

Na východě Barmy žije i jedno z nejmenších etnik na světě, lidé kmene Enn, vyznačující se zuby černými jako uhlí. Způsobuje je žvýkání magické směsice waishuan, jehož složení je drženo v tajnosti po mnoha generacích. Ennové tvrdí originálně, že „černé zuby - bílá duše!“ Paduangové zase zdobí své ženy pomocí kovových spirál okolo krku, jež neopřirozeně prokluzují, zatěžují a deformují. Pro Evropana nepochopitelné, pro Paduangy tradiční kmenová krása...

POSLUCHAČI, DIVÁCI. Zájem o přednášku cestovatele Davida Švejnohy byl v Hustopečích značný. Foto: Klub historie a vlastivědy Hustopečska

Další zajímavostí nafotografoval David Švejnoha v africké Etiopii. Mezi členy kmene Mursiů strávil spolu s manželkou a přáteli několik dní. „Nejdražší“ ženy kmene - například v ceně 100 krav - mají v proříznutém dolním rtu vsunutý objemný keramický talířek. Časté jsou různé ozdoby v rozšířeném otvoru v ušním lalůčku. Běžné je mnohoženství, muži si hlídají území, ženy, majetek i dobytek pomocí kalašnikovů čínské

provenience. Je to nutnost pro přežití. „Kde je voda, tam je i život“, platí zejména v povodí řeky Omo, kde se soustřeďuje nejvíce kmenů. Nejoblíbenějšími z nich se stali i pro nás, byť jen na fotkách, hezčí a upravení Hamarové, kráslicí se hlinkou a tradičními účesy, stvořenými pomocí másla a kaolinu. Za jeden útes se platí dvě kozy. Autor snímků se mezi Hamary cítil bezpečně, zatímco povážlivějším Nyan-

gatomům bylo lépe se vyhnout.

Originální cestování zažil David Švejnoha v Jižní Americe, konkrétně v Ekvádoru. Pomocí pronajaté motorové kánoe s názvem „Ambulance“ se dopravil po řece k přírodnímu kmeni Huaroani. Mohl opět mezi nimi nějakou dobu pobývat, protože si získal jejich důvěru, a tím i věrohodné poznatky. Například jak se v nepřehledné pralesní houšti orientují? Tak, že si průběh cesty značí zalamováním větviček na keřích, a tím pádem najdou cestu zpět, aniž by zabloudili. Amazonští indiáni se zase neradi fotografují - asi stále funguje předsudek o fotkou ukradené duši.

Stát Venezuela ukáže každému svoji rozporuplnost. Na jedné straně obrovské bohatství diamantových nalezišť a ropy, kdy země doslova „na ropě plave“ a jeden litr benzínu stojí našich 30 haléřů. Na straně druhé bída a hladomor chudého obyvatelstva, obrovská korupce a neklid v zemi. Kvůli polnostem se kácí pralesy a ničí příroda. Přitom skromní patnáctitisícový národ Sanemů se pralesními plodinami a rybami dokáže dobře uživit.

Každý jen trochu myslící a citlivý člověk se o osud takových zranitelných přírodních národů musí obávat. Protože zánik těchto etnik začíná okamžikem, kdy je moderní civilizace objeví a nedej bože zasáhne! Pak nastoupí nemoci, náklady, zahltí je technika i drancování jejich nedotčených území. Ke cti pana Davida Švejnohy a jeho přátel patří, že na tato území vstupují přátelsky, s porozuměním a mírumilovně, aby je narušili co nejméně. Pouze ve snaze poznat a zdokumentovat, dokud existují. Přesto si spolu s nimi musíme klást neodbytnou otázku: Přežijí přírodní národy i v budoucnosti? Přežijeme i my, takzvaně civilizovaní? Překážek je mnoho, nedejme se!

Autorka je kronikářkou Klubu historie a vlastivědy Hustopečska